

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

प्रश्न पत्र संख्या / Que. Paper No. : II/23-24/ History of Vedic Literature-II /

मूल्याङ्कनकर्ता द्वारा भरा जाएगा / To be filled by Evaluator

अंकों का विवरण / Details of Marks			मूल्याङ्कनकर्ता के हस्ताक्षर Sign. of Evaluator
विषय / Subject	पूर्णांक / Max. Marks	प्राप्तांक / Marks obtained	
वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	100		

प्र.1. समुचित विकल्प चिनुत —

2 × 10 = 20

1. अधस्तनेषु किम् असत्यमस्ति -

(क) गायत्री - 28

(ख) अनुष्टुप् - 34

(ग) पङ्क्ति - 36

(घ) त्रिष्टुप् - 40

2. यजुर्वेदस्य भाष्यकारो नास्ति ?

(क) शौनकः

(ख) उव्वटः

(ग) महीधरः

(घ) सायणः

3. समुचित विकल्प चिनुत -

(क) यजुर्वेदः - 34 अध्यायाः

(ख) सामवेदः - 44 अध्यायाः

(ग) अथर्ववेदः - 21 काण्ड

(घ) ऋग्वेदः - 64 अध्यायाः

4. वेदान्तो नाम -

(क) शास्त्रप्रमाणम्

(ख) कल्पप्रमाणम्

(ग) उपनिषत्प्रमाणम्

(घ) वेदप्रमाणम्

5. अधस्तनेषु किम् असत्यमस्ति -

(क) ज्योतिषम् - नयनम्

(ख) छन्दः - पादौ

(ग) निरुक्तम् - श्रोत्रम्

(घ) कल्पः - मुखम्

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

6. ऋग्वेदस्य प्रथम मन्त्रस्य उपास्य देवः कः ?

(क) सविता (ख) अग्निः

(ग) इन्द्रः (घ) वायुः

7. प्रसिद्धाः कति उपनिषदः सन्ति ?

(क) दश (ख) नव

(ग) पञ्चदश (घ) सप्तदश

8. इतिहासवेदः कस्य उपवेदः अस्ति ?

(क) ऋग्वेदः (ख) सामवेदः

(ग) यजुर्वेदः (घ) अथर्ववेदः

9. पुरुषसूक्ते मन्त्राः सन्ति ?

(क) 15 (ख) 12

(ग) 16 (घ) 18

10. 'अग्निसूक्तम्' कस्मिन् वेदे अस्ति ?

(क) त्रिविधाः (ख) पञ्चविधाः

(ग) दशविधाः (घ) नवविधाः

प्र.2. रिक्तस्थानानां पूर्तिः करणीया —

1 × 5 = 05

1. वेदाङ्गज्योतिषकारः ————— ।

2. अथर्ववेदसंहितायां ————— काण्डानि सन्ति ।

3. छन्दसूत्रकारः ————— अस्ति ।

4. ऋग्वेदस्य शिक्षाग्रन्थस्य नाम ————— अस्ति ।

5. यजुर्वेदः ————— भेदेन द्विधा विभक्तः ।

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

प्र.3. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु केन सह कास्य सम्बन्धः उचितां तालिकां चिनुत — 2 × 5 = 10

- 3.1. अ. गोपथब्राह्मणम् I. सामवेदस्य
 ब. शाङ्खायनब्राह्मणम् II. यजुर्वेदस्य
 स. वंशब्राह्मणम् III. ऋग्वेदस्य
 द. मैत्रायणीब्राह्मणम् IV. अथर्ववेदस्य
- (क) (अ) I, (ब) II, (स) III, (द) IV
- (ख) (अ) II, (ब) I, (स) IV, (द) III
- (ग) (अ) IV, (ब) III, (स) II, (द) I
- (घ) (अ) IV, (ब) III, (स) I, (द) II
- 3.2. अ. कल्पः I. पादौ
 ब. छन्दः II. श्रोत्रम्
 स. शिक्षाः III. हस्तां
 द. निरुक्तम् IV. घ्राणं
- (क) (अ) III, (ब) I, (स) IV, (द) II
- (ख) (अ) III, (ब) I, (स) II, (द) IV
- (ग) (अ) IV, (ब) II, (स) I, (द) III
- (घ) (अ) IV, (ब) II, (स) III, (द) I
- 3.3. अ. ऋग्वेदः I. गान्धर्ववेदः
 ब. यजुर्वेदः II. इतिहासवेदः
 स. सामवेदः III. आयुर्वेदः
 द. अथर्ववेदः IV. धनुर्वेदः
- (क) (अ) III, (ब) IV, (स) II, (द) I
- (ख) (अ) III, (ब) IV, (स) I, (द) II
- (ग) (अ) II, (ब) I, (स) IV, (द) III
- (घ) (अ) II, (ब) I, (स) III, (द) IV

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

- 3.4. अ. उद्गाता I. यजुर्वेदः
 ब. ब्रह्म II. सामवेदः
 स. अध्वर्युः III. ऋग्वेदः
 द. होता IV. अथर्ववेदः

(क) (अ) III, (ब) I, (स) II, (द) IV

(ख) (अ) III, (ब) I, (स) IV, (द) II

(ग) (अ) II, (ब) IV, (स) I, (द) III

(घ) (अ) II, (ब) IV, (स) III, (द) I

- 3.5. अ. ऐतरेयोपनिषद् I. ऋग्वेदस्य
 ब. बृहदारण्यकोपनिषद् II. कृष्णयजुर्वेदस्य
 स. कठोपनिषद् III. अथर्ववेदस्य
 द. प्रश्नोपनिषद् IV. शुक्लयजुर्वेदस्य

(क) (अ) I, (ब) IV, (स) III, (द) II

(ख) (अ) I, (ब) IV, (स) II, (द) III

(ग) (अ) III, (ब) II, (स) IV, (द) I

(घ) (अ) III, (ब) II, (स) I, (द) IV

प्र.4. अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः

2 × 5 = 10

1. ऋग्वेदे कति मन्त्राः सन्ति ?

---

2. शुक्लयजुर्वेदस्य किं गृह्यसूत्रम् ?

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

3. कस्य वेदस्य आचार्यः उद्गाता नाम्ना ज्ञायते ?

---

4. कति विकृतिपाठाः सन्ति ?

---

5. ईशोपनिषदि कति मन्त्राः सन्ति ?

प्र.5. लघूत्तरीयाः प्रश्नाः

3 × 5 = 15

1. अथर्ववेदस्य महत्त्वविषये त्रीणि वाक्यानि लिखत ?

---

2. तैत्तिरीयोपनिषदि कति वल्ल्ययः सन्ति ? के यते ।

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

3. त्रिष्टुप्छन्दसि कति अक्षराणि सन्ति ? उदाहरणं वत्वा प्रदर्शयतां ।

---

4. सामवेदस्य कति शाखाः उपलब्धाः ? तासां नामानि लिखा ।

---

5. वेदाङ्गानि कति ? तेषां नामानि लिखता ।

प्र.6. विवरणात्मकाः प्रश्नाः

4 × 5 = 20

1. ऋग्वेदस्य क्रमविभाजनं सरल संस्कृतेन लिखत ।

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

---

2. वेदानां वैज्ञानिकमहत्त्वं इति विषये संक्षेपेण निबन्धो लेख्यः ।

---

3. ऋग्वेदीय नासदीयसूक्तस्य विवेचनं संस्कृतभाषया कुरुत ।

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

4. पुरुषसूक्तस्य पञ्चमन्त्रान् सस्वरं लिखत ।

---

5. चतुर्णां वेदानां प्रथमो मन्त्रः लेख्यः ।

प्र.7. दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः

5 × 4 = 20

1. यजुर्वेदस्य परिचयं संस्कृतभाषया लिखत ।

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

---

2. यजुर्वेदभाष्यकारस्य सायणाचार्यस्य परिचयो देयः ।

वैदिक साहित्य का इतिहास-II/ History of Vedic Literature-II	वेदविभूषण द्वितीय वर्ष परीक्षा / Vedavibhushan Second Year Examination कक्षा 12वीं / उत्तर मध्यमा - II / Class 12 th / Uttar Madhyama - II	SET - A
---	--	---------

3. जटापाठस्य वर्णनं संक्षेपेण लिखत ।

---

4. उपनिषदः परिचयं दत्वा प्रमुखोपनिषदां वर्णनं लिखता ।
